

Oponentský posudek diplomové práce Martina ČERVENÉHO

učitelství pro 1.st. ZŠ, specializace výtvarná výchova, denní studium

Téma DP: Stroj – technický vynález jako inspirace k výtvarné tvorbě

Katedra výtvarné výchovy

Datum odevzdání DP : 28. 11. 2008

Vedoucí DP: Mgr. Karla Cikánová

Oponent: Mgr. A. Michal Sedlák

Diplomová práce Martina Červeného je přehledně rozdělena do částí, ve kterých se autor věnuje vždy určitému aspektu pojmu stroj především v souvislosti s moderním uměním dvacátého století a současným moderním uměním.

Posluchač píše, že jeho práce není založena na vyčerpávajícím studiu všech směrů a autorů věnujících se dané oblasti a analýzou jejich pohnutek, záměrů ani bedlivým zkoumáním okolností tvorby určitých osobností. Na druhé straně těžiště své práce vidí v poměrně bohaté mozaice podnětů a inspirací pro didaktickou práci ve výtvarné výchově. Tato fotografická a faktografická kolekce je často uváděna do zajímavých vztahů.

Diplomová práce Martina Červeného je po kompoziční stránce postavena na lineárně.

Po velmi příjemném osobně laděném úvodu připomene význam slov stroj, technika, vynález po lingvistické stránce a po té připojí velmi stručný výběr faktů z historie týkajících se dané problematiky. Následuje blok nazvaný „Členění“, který je věnován především objektové tvorbě související s tématem a principy uplatňujícími se od dob Duchampa po současnost a kde teorii posluchač ihned přiřazuje zajímavé příklady a odkazy. Je tu však otázka, zda první tři názvy jednotlivých oddílů (str. 24 – str. 33) tohoto bloku nejsou vlastně jeden celek a naopak každý zvlášť může být jedním z hlavních názvů a ostatní jsou už pak subtématy. Je tu řešena hlavně otázka formy a obsahu a tvůrčího procesu. Jsou to složky, které jsou ve výtvarné tvorbě do určité míry nedělitelné. Členění dle tématu je zpracováno naopak velmi jasně a vyčerpávajícím způsobem. V praktické části se nachází mnoho inspirativních výtvarných řad a námětů pro výuku výtvarné výchovy na prvním stupni základní školy.

Je zajímavé, jakou měrou se autor diplomové práce zabývá automobilem jako vynálezem a naopak se nechce zabývat designem a architekturou (str.23). Nelze si také nevšimnout možná programového opomíjení velké postavy Leonarda da Vinciho a nechuti rozkrýt problematiku architektury jako „stroje“ na bydlení“(Le Corbusier). V praktické části autor provedl anketu, kde například chlapi uvádějí pojmy, které se jim vybaví když se řekne stroj. Na prvním místě je železo. Materiál, který se objevuje v tvorbě sochařů v rozličných příkladech, absentuje však úplně v teoretické části, kde naopak je minimálně dvakrát zmiňován Turner jako fascinace vizualistou nastupující éry. Také Chris Burden je zde uváděn alespoň dvakrát, jednou jako zástupce konceptu a tělového umění a také jako tvůrce využívajícího sériově vyráběný předmět v podobě ocelové stavebnice, ale možná by se hodilo uvést jeho dílo pod názvem Hlava medusy, které se přímo odkazuje k průmyslové revoluci, určitého okouzlení moderní technikou, ekologické noční můry 19.století, která se nenaplnila.

Diplomová práce Martina Červeného celkově působí velmi kompaktně a rozhodně vybrané příklady jsou zdrojem inspirace a podnětů pro další výtvarnou práci s dětmi na prvním stupni základní školy. Grafická úprava je také na úrovni a drobné chyby v textu jsou jen malým nedostatkem. Z práce je poněkud znát, že se autor asi obával nezvladatelného rozšíření tématu a dokonce se k tomu nepřímě přiznává (str. 12., str. 23). Je si vědom hloubkou tématu a také se o to ve své práci úspěšně pokouší, jako je například jeho osobní zkušenost prezentovaná v úvodu, hodnocení Gigerova v kontextu s tématem, nebo kritické či ironizující pohledy výtvarných osobností na postavení stroje v našem světě v podobě již zmíněných obrazových příkladů. Velmi hodnotná je také myšlenková mapa, kde je velmi přehledně a analyticky téma zviditelněno.

Otázky pro obhajobu

1. Vysvětlíte, proč jste se architektury dotkl jen okrajově a uvedl jste hlavně konstruktivismus a high-tech architekturu práci.
2. Jakému hlavnímu poznatku jste došel při zkušenosti v práci s dětmi ve škole v rámci tématu?

Navrhované hodnocení: velmi dobře
v Praze dne 31.12.2008